

**LOPKOPĪBAS TEHNIKA AR SPECIALIZĀCIJU ZIRGKOPĪBĀ
PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS**

1. Specializācijas vai saistītās profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Lopkopības tehniķis ar specializāciju zirgkopībā	Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3. PKL) (atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (4. LKI))
2. Profesijas nosaukums	
Lopkopības tehniķis ar specializāciju zirgkopībā ir specializācija profesijai Lopkopības tehniķis , 3. PKL atbilst 4. LKI līmenim. Uz lopkopības tehniķi ar specializāciju zirgkopībā profesiju attiecināmi lopkopības tehniķa profesijas pienākumi un uzdevumi.	

**3. Darba uzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes un attieksmes,
zināšanas un PROFESIONĀLĀS kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
3.1.	Orientēties zirgu selekcijā, šķirņu daudzveidībā pasaulē un Latvijā.	<p>Orientēties pasaules un Latvijas zirgu šķirnēs.</p> <p>Izmantot zirgu audzēšanas programmas.</p> <p>Mērķtiecīgi audzēt zirgus, ģenētiski svarīgāko īpašību izkopšanai.</p> <p>Noteikt zirga apmatojuma krāsu un pazīmes.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Informācijas meklēšanas iespējas un tās identificēšana. Zirgu šķirņu klasifikācija. Selekcijas pamatprincipi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Zirgu apmatojuma krāsas un pazīmes. Zirgu audzēšanas programmas.</p>	<p>Spēja orientēties zirgu selekcijā, šķirņu daudzveidībā pasaulē un Latvijā, apzināti meklējot informāciju interneta resursos un mērķtiecīgi identificējot to, kā arī izmantojot iegūtās pamatzināšanas par ģenētiku un selekciju, mērķtiecīgi audzēt zirgus.</p> <p>4. LKI</p>
3.2.	Veikt dokumentācijas aizpildīšanu, atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.	<p>Aizpildīt zirgu uzskaites dokumentāciju.</p> <p>Uzturēt kārtībā zirgu uzskaites dokumentāciju.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Likumdošanas prasības dzīvnieku audzēšanā.</p>	<p>Spēja precīzi un savlaicīgi aizpildīt nepieciešamo dokumentāciju.</p> <p>4. LKI</p>
3.3.	Vadīt atražošanas procesu.	<p>Noteikt ķēves meklēšanās pazīmes.</p> <p>Organizēt lecināšanas procesu.</p> <p>Sekot grūsnības norisei.</p> <p>Noteikt ķēves dzemdību tuvošanās pazīmes.</p> <p>Radīt atbilstošu vidi dzemdību procesam.</p> <p>Sekot dzemdību procesam.</p> <p>Izvērtēt veterinārārsta palīdzības nepieciešamību.</p> <p>Apkopt jaundzimušu kumeļu.</p> <p>Veikt kumeļa atšķiršanu.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Apsēklošanas metodes. Dabīgas grūsnības norises kārtība. Zirgu dzemdību process. Dabīgu dzemdību norises nosacījumi. Apgrūtināto dzemdību pazīmes.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Ķēves meklēšanās signāli. Dabiska atnešanās procesa pazīmes. Pazīmes, kad nepieciešama veterinārārsta palīdzība dzemdību laikā. Zirgu higiēnas un labturības prasības. Dzemdību fizioloģija, veterinārijas pamati. Jaundzimuša kumeļa apkopšanas procedūras. Kumeļa atšķiršanas metodes. Grūsnas ķēves uzvedības pazīmes.</p>	<p>Spēja patstāvīgi, ar atbildības sajūtu organizēt ķēves lecināšanu, pārraudzīt ķēves grūsnības procesu un atbilstoši rīkoties dzemdību laikā.</p> <p>4. LKI</p>

3.4.	Novērtēt zirga eksterjeru.	Nosaukt zirga ķermeņa daļas, Konstatēt izteiktus zirga eksterjera trūkumus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Zirga eksterjera novērtēšanas metodes.	Spēja precīzi nosaukt zirga ķermeņa daļas un eksterjera trūkumus.	4. LKI
		Ievērot zirga biomehānikas pamatprincipus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Zirga biomehānikas pamatprincipi.		
3.5.	Radīt, nodrošināt atbilstošu vidi, ievērojot darba drošības un labturības prasības.	Organizēt piemērotus apstākļus zirgu turēšanai un nodarbināšanai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Zoo higiēnas un labturības prasības. Kūtsmēslu apsaimniekošanas prasības. Zirga uzvedības pazīmes, kas rada risku cilvēku drošībai.	Spēja patstāvīgi organizēt savu darbu un radīt apstākļus, kas atbilst zirga labturībai.	4. LKI
		Novērtēt risku cilvēka un zirga drošībai un veselībai.			
		Uzturēt stalli, novietni un apkārtējo vidi atbilstoši sanitārajām prasībām.			
3.6.	Plānot zirga dienas režīmu.	Saplānot zirga dienas režīmu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Labturības un drošības prasības.	Spēja precīzi saplānot zirga dienas režīmu un nodrošināt vidi aktīvām kustībām.	4. LKI
		Organizēt un nodrošināt apstākļus aktīvām kustībām.			
3.7.	Ēdināt zirgu.	Izvēlēties barības līdzekļus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Barības devu veidošanās principi dažāda vecuma zirgiem un slodzēm. Ganību ierīkošanas un apsaimniekošanas pamatprincipi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Zirgu gremošanas fizioloģija. Barības veidi, kritēriji un barības enerģētiskā vērtība. Zirgu vecuma grupas. Zirgu fizioloģiskā stāvokļa noteikšana.	Spēja precīzi saplānot un noteikt nepieciešamās barības devas, atbildīgi izvēlēties barības līdzekļus un ēdināt zirgu ņemot vērā fizioloģiskās īpašības, vecumu, sezonu un slodzi.	4. LKI
		Novērtēt barības līdzekļu kvalitāti.			
		Saplānot barības devas.			
		Apsaimniekot ganības.			
		Ēdināt zirgus, atbilstoši to vecumam, fizioloģiskajām īpašībām un sezonai.			
3.8.	Veikt ikdienas zirga	Novērtēt zirga pašsajūtu pēc noteiktām	<u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja sekot līdzi zirga veselības stāvokļa	4. LKI

	fiziskā un psiholoģiskā stāvokļa monitoringu.	pazīmēm. Noteikt zirga veselības stāvokļa izmaiņas. Novērtēt zirga kondīciju. Uztvert zirga pašsajūta izmaiņas pēc noteiktām pazīmēm.	Vesela un slima zirga fizioloģija. Zirga fiziskā un psiholoģiskā stāvokļa izmaiņu pazīmes. Zirgu slimības. Lopkopības pamati.	izmaiņām un novērtēt zirga pašsajūtu. Spēja uzmanīgi novērtēt zirga signālus un atbildīgi rīkoties.	4. LKI
3.9.	Veikt ikdienas nagu un apmatojuma kopšanu.	Lietot zirgu kopšanas inventāru un līdzekļus. Veikt zirga nagu ikdienas apkopi. Apkopt zirga apmatojumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Zirgu psiholoģiskā stāvokļa piemērotība ikdienas apkopei. Zirga nagu kopšanas paņēmieni. Zirga apmatojuma kopšanas metodes. Zirga kopšanas inventāra un līdzekļu pielietojums.	Spēja akurāti lietot zirga kopšanas inventāru, kopjot nagus un apmatojumu.	4. LKI
3.10.	Organizēt veterināro apkopi, uzraudzību un servisu.	Sniegt pirmo medicīnisko palīdzību. Izvērtēt situāciju, kad jāsauc veterinārārsts. Veikt veterinārārsta noteiktās procedūras.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Medicīniskās palīdzības minimums zirgkopībā. Zirgu anatomija. Veterinārijas pamatprocedūras.	Spēja savlaicīgi sniegt pirmo medicīnisko palīdzību, atbildīgi izvērtēt veterinārārsta nepieciešamību un precīzi veikt veterinārārsta norādījumus.	4. LKI
3.11.	Apgūt jāšanas un braukšanas pamatprasmes.	Jāt ar zirgu. Braukt ar pajūgu. Izmantot zirga vadības līdzekļus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Zirglietu un inventāra pielietojums. Zirga vadības paņēmieni. Zirga uzvedība jāšanas laikā. Darba drošība jāšanas un braukšanas laikā.	Spēja motivēt sevi apgūt jāšanas un braukšanas iemaņas.	4. LKI
3.12.	Sniegt rekreatīvos un tūrisma pakalpojumus ar zirgiem.	Instruēt klientus atbilstoši piedāvātajam pakalpojuma veidam. Izvērtēt klienta atsaukumi par saņemto tūrisma pakalpojumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Darba drošība zirgu tūrisma pasākumos. Profesionālās un vispārējās ētikas, saskarsmes un komunikācijas pamatprincipi. Individuāla tūrisma piedāvājuma izstrādāšanas metodes.	Spēja atbildīgi attiekties pret saviem pienākumiem, ieinteresēt klientus tūrisma pasākumos un veikt nepieciešamos drošības pasākumus.	4. LKI

3.13.	Izmantot zirgu atbilstoši darbaspējām.	Izvēlēties zirga izmantošanas veidu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Zirgu šķirņu izmantošanas veidi.	Spēja patstāvīgi meklēt un atrast nepieciešamo informāciju par zirgu izmantošanas veidiem un identificēt to. Spēja atbildīgi nodarbināt zirgu, ņemot vērā zirga šķirni un vecumu.	4. LKI
		Nodarbināt zirgus, atbilstoši to šķirnei un vecumam.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Zirgu izmantošanas veidi Zirga biomehānika.		
3.14.	Lietot zirgsaimniecības inventāru.	Izvēlēties jāšanas un braukšanas inventāru.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Zirga uzbūve. Jāšanas un braukšanas inventārs, tā kopšanas un labošanas līdzekļi, un materiālu īpašības.	Spēja patstāvīgi izvēlēties, lietot un labot zirgsaimniecības inventāru .	4. LKI
		Lietot braukšanas un jāšanas inventāru.			
		Kopt un labot braukšanas un jāšanas inventāru.			
3.15.	Sagatavot zirgu prezentācijai.	Sagatavot zirgu publiskiem pasākumiem un pārdošanai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Zirgu darbaspēju vērtēšanas kritēriji. <u>Lietošanas līmenī:</u> Zirga uzvedība publisko pasākumu laikā. Zirga prezentēšanas prasības. Pasākumu un sacensību organizēšanas specifika. Zirgu transportēšanas paņēmieni. Zirga labturība. Darba drošība transportējot zirgu.	Spēja patstāvīgi sagatavot zirgu publiskiem pasākumiem un pārdošanai.	4. LKI
		Sagatavot zirgu transportēšanai.			
3.16.	Apmācīt zirgu.	Veikt kumeļa pamatapmācību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Kumeļu un jaunzirgu fizioloģija. Kumeļu un jaunzirgu apmācības metodes. Kumeļu un jaunzirgu etoloģija. Inventārs(zirglietas) kumeļu apmācībai. Darba drošība veicot kumeļu un jaunzirgu apmācību. Inventārs jaunzirgu apmācībai. Darba drošība strādājot ar jaunzirgiem Treniņu metodes un treniņu plāna sastādīšanas pamatprincipi.	Spēja apmācīt zirgu dažādos vecumosposmos.	4. LKI
		Veikt jaunzirga pamatapmācību.			
		Organizēt zirga treniņa procesu un nodarbināšanu.			

Vispārīga informācija	
Profesionālās kvalifikācijas prasību iesniedzējs	<p>Biedrība "Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome".</p> <p>Profesijas standarta izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Aija Galeja – eksperte, Latvijas lauku konsultāciju un izglītības atbalsta centrs, konsultants lopkopībā; – Laine Orbidāne – eksperte, Latvijas Šķirnes zirgu audzētāju asociācija-ciltsdarba speciālists, Latvijas Lauksaimniecības universitāte-zinātniskais asistents, vieslektors; – Ligija Biteniece – eksperte, Valsts Ciltsdarba informācijas datu apstrādes centrs, Zirgu vērtēšanas eksperte, Latvijas jātnieku federācijas prezidija locekle; – Līgita Harčevska – eksperte, Latvijas šķirnes zirgu audzētāju asociācija; – Irēna Baufalse – eksperte, Zirgu vērtēšana un kontrolvērtēšana, Latvijas šķirnes zirgu audzētāju asociācija; – Andrejs Vītoļiņš – moderators, SIA "Stādu audzētava "Dimzas"", vadītājs; – Vija Daukšte – moderatora asistente, Preiļu 2.vidusskola, skolotāja. <p>Metodiskais atbalsts:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Bruno Braunšteins – Valsts izglītības satura centrs, projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākais eksperts satura izstrādes jautājumos.
Profesionālās kvalifikācijas prasību ekspertu darba grupa	<p>Ekspertu darba grupa:</p> <p>Ilze Slokenberga – Zemkopības ministrijas Stratēģijas analīzes nodaļas vadītāja;</p> <p>Indra Cimermane – Lauksaimniecības organizācijas sadarbības padomes izpilddirektore;</p> <p>Vēsma Šumska – Malnavas Koledžas lektore;</p> <p>Andrejs Vītoļiņš – Pārtikas rūpniecības un lauksaimniecības nozaru ekspertu padomes priekšsēdētājs;</p> <p>Rita Jaurēna – Valsts izglītības satura centra Profesionālās izglītības departamenta Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vecākā referente.</p>
Profesionālās kvalifikācijas prasību NEP atzinums	13.08.2018.
Profesionālās kvalifikācijas prasību saskaņošana PINTSA	15.08.2018.
Profesionālās kvalifikācijas prasību iepriekš saskaņotās redakcijas	Nav.